

It has been generalized that the Carpathian region of Ukraine is characterized by significant differences among other regions of Ukraine in tourist and product scope. Tourist and recreational resources are components of the geographical environment, objects of anthropogenic activity, which, due to such properties as uniqueness, historical or artistic value, aesthetic attractiveness and health and leisure significance, can be used for organizing various types of recreational activities. It has been specified that for the development of recreational and tourist attractiveness of the Carpathian region, it is advisable to use two large groups of resources, which are: natural resources; historical and ethno-cultural resources. It has been concluded that natural resources are an environment with a network of rural settlements, available natural objects (hydrological, geomorphologic, geographic and botanic objects) having recreational properties, and natural habitats of unchanged by people natural ecosystems. Historical and ethno-cultural resources are objects and phenomena of the material and spiritual culture of vital activity of an ethnic group on the territory of its historical development. This type of resources includes historical monuments (fortresses, walls, etc.), material ethno-culture (traditional Boyko and Hutsul housing, mills, , products of folk crafts (lizhnyky, ceramics, wood carving, products made of vine, etc.), sacred architecture (monasteries, churches, chapels, old-fashioned memorable crosses, etc.), spiritual ethno-culture (domestic and religious ceremonies and folk traditions). It has been established that the natural and resource potential of the Ukrainian Carpathians is distinguished by its uniqueness and attractiveness regarding the introduction of tourist products of recreational type on the market. This is evidenced by the wealth of territory for forests, unique flora and fauna, which provides opportunities for the creation of nature preserved areas, which are potential centers for the functioning of recreational and tourist facilities. At the same time, a number of limiting factors have been established, which determine the insufficient level of the usage of natural and resource potential aiming at the development of the tourist and recreational economic sector of the mentioned region.

It has been generalized that the development of recreation and its compliance with international standards will enable the attraction of tourists from other countries. Determination of the potential of recreational attractiveness of the Carpathian region as a whole, as well as its separate tourist and recreational objects, has been carried out with the purpose of forming a strategy of the activity of tourism and recreation industry enterprises. To estimate the recreational potential, the territory of the Carpathian region is divided into a grid by the matrix $n \times m$, where n is the number of nodes in the grid, which splits the studied area, horizontally; m - respectively, the number of nodes in the grid vertically. For each node of the grid, the input parameters of the system $x_1 \dots x_{25}$ have been determined. Data sources for the input parameters are GIS systems, statistic data and expert assessments of the tourism industry. On the basis of the obtained data, comparative maps of the recreational potential of the Carpathian region in January and August have been compiled. Maps show that the density of the potential field of recreational attractiveness of the territory varies during the year. Available natural and recreational resources determine the peak of attractiveness for a specific territory. The Carpathian region is rich in various objects that attract visitors and tourists. Depending on the structure of available resources, mountainous regions of the Carpathians, towns of Lviv, Mukachevo, Khust, Khotyn, banks of the Dniester, Prut, Cheremosh and other rivers are attractive in different seasons.

Key words: strategic development, triggers, the Carpathian region, tourism, recreation.

Надійшла 12.03.2019 р.

УДК 379.85:791.6

DOI:<https://doi.org/10.25128/2519-4577.19.2.16>

Наталія ГОРОЖАНКІНА, Зоя БОЙКО, Костянтин ГОРЬ

ТАНЦЮВАЛЬНІ ФЕСТИВАЛІ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА ФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ

Розкрито сутність понять «фестивальний туризм», «фестиваль», «танцювальний фестиваль», особливості та просторові аспекти їх функціонування. Проаналізовано питання фестивалів в сучасних наукових дослідженнях. Наведена історія виникнення та розвитку фестивалів. Розроблено класифікацію танцювальних фестивалів, яка має на меті встановити загальні принципи та закономірності їх типів в залежності від певних чинників. Здійснено просторовий аналіз кількості та тематики всеукраїнських фестивалів. Наведена характеристика регіонального розподілу всеукраїнських танцювальних фестивалів за роками заснування, періодичністю проведення, назвами фестивалів, кількістю колективів та учасників.

Ключові слова: фестивальний туризм, фестиваль, танцювальний фестиваль, регіони України.

Актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день фестивальний туризм набуває все більшої популярності, адже об'єми туристичних потоків в світі багато в чому збільшуються за рахунок саме подієвого туризму. В цьому розвитку належне місце відводиться різним видам фестивального туризму (наприклад,

танцювальним фестивалям), туристичні потоки яких зростають швидкими темпами. На сучасному етапі в Україні проводиться велика кількість танцювальних фестивалів, що являють собою яскраві та цікаві події заходів за різними стилями танців, вони вражають масовістю заходів, обміном танцювальним досві-

дом, проведенням майстер-класів.

Фестивальний туризм – тимчасовий виїзд особи з місця постійного проживання в розважально-пізнавальних цілях для прийняття участі в певному фестивальному заході без здійснення діяльності, що оплачується в місці перебування [2]. Фестиваль – масове святкове дійство, що включає огляд чи демонстрацію досягнень у певних видах мистецтва (музика, театр, кіно, естрада та танець). Танець – це найдавніший вид мистецтва. Він існував та існує в культурних традиціях всього людства й людських спільнот. За довгу історію людства танець змінювався, відображаючи культурний розвиток суспільства. Джерела розвитку, формування та збагачення танцювальної культури практично невичерпні. Актуальність роботи полягає в тому, що дослідження фестивалів на території України є важливим питанням сьогодення, що потребує детального аналізу. Будучи однією з найбільш великих форм творчої діяльності, фестиваль здатний залучити в процес спілкування велику кількість учасників і глядачів, з метою утвердження в сучасному суспільстві ідеалів краси, добра, творчості, здорової змагальності і т.ін.

Огляд попередніх результатів наукових досліджень. Аналогом фестивалів в Україні є народні гуляння, які є елементами культури певного народу і пов'язуються з традиціями і звичаями, склалися історично і передаються від покоління до покоління та зберігаються протягом тривалого часу [6].

О. О. Бейдик та А. О. Гончарук висвітлили розвиток культурно-розважального туризму в Україні (на прикладі фестивального туризму), запропонували модель тематичної структури фестивалів та картосхему видової та регіональної структури фестивального туризму України, окреслили перспективи його розвитку [3].

Л. І. Медвідь в своїй роботі виділив основні поняття фестиваль та фестивального туризму, а саме: систематизована хронологія фестивалів, в розрізі адміністративних одиниць районів Закарпатської області; виділені найбільш привабливі фестивальні заходи регіону. Отримані результати в майбутньому можуть бути використані з метою розробки маркетингової моделі розвитку фестивального туризму [8].

М. Топорницька у своїй статті систематизувала географічні та соціально-економічні перспективи розвитку етнофестивалів Львівської області, розкрила проблеми і особливості організації етнофестивального туризму в регіоні. Запропонувала конкретні рекомендації щодо перспективного розвитку етнофестивально-

го туризму у Львівській області [10].

Можемо зазначити, що питання фестивалів було розглянуто ще в багатьох роботах науковців, у яких давали визначення поняттю фестивального туризму, фестивалю, розглядали історію розвитку фестивалів та їх класифікацію. Нажаль, питання танцювальних фестивалів розглядається в роботах науковців лише в загальному контексті як один з видів фестивалів.

Постановка мети наукового дослідження. Метою статті є аналіз всеукраїнських танцювальних фестивалів, дослідження тенденції їх розвитку та діяльності у регіонах України.

Виклад основного матеріалу. Фестивалі, як музичні свята, почали проводитись наприкінці XVIII ст. у Німеччині, потім їх стали організовувати і в інших країнах. У XX ст. широко поширилися міжнародні фестивалі. Починаючи з 1947 року велику роль у справі боротьби за мир, розвитку та укріпленню культурних зв'язків між народами відігравали Всесвітні Фестивалі молоді та студентів, що проводились раз на два роки за ініціативою Всесвітньої федерації демократичної молоді та міжнародного союзу студентів [4].

Засновниками та організаторами сучасних культурно-мистецьких заходів в Україні можуть бути державні, громадські, приватні підприємства й організації та окремі особи. Перед організаторами культурно-мистецького заходу, режисерсько-постановочною групою, технічними працівниками та ін. постає відповідальність за відповідність заходу поставленій меті, виконання його завдань, вирішення організаційних питань, тощо. Фестивалі стають більш спрямованими на виконання соціальних завдань і не вимагають обов'язкової конкурсної програми [4].

Різноманітні за масштабами і змістом фестивалі проводяться в різних країнах досить часто. Зважаючи на зростання зацікавленості до цього виду рекреаційно-туристської діяльності, залучення до нього все більшої кількості людей та ресурсів, вважаємо за потрібне здійснити спробу класифікації танцювальних фестивалів.

Головна відмінність хореографічних конкурсів від фестивалів полягає у тому, що фестивалі не мають конкурсної основи. Танцювальні фестивалі діляться за типами танців можна розділити на певні види (рис. 1). Нами здійснена спроба виділення кількох основних критеріїв, за якими можна відокремлювати і розрізняти танцювальні фестивалі (рис. 2), а також порівнювати їх з хореографічними конкурсами.

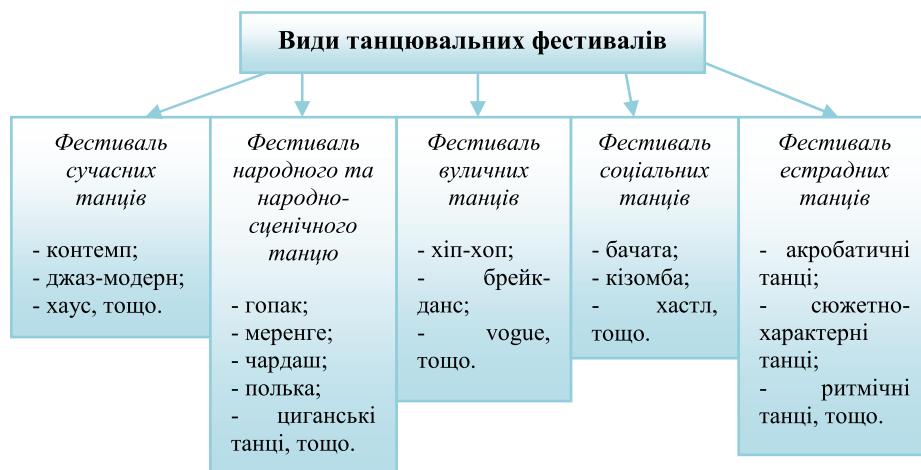

Рис. 1. Види танцювальних фестивалів (складено авторами за даними [4])

Рис. 2. Класифікація танцювальних фестивалів (складено авторами за даними [5, 7])

Можна ще додати до фестивальної класифікації те, що не завжди хореографічні фестивалі зустрічаються в чистому вигляді, вони можуть увіходити до програми фестивалів мистецтв, фестивалів творчості, фестивалів дружби, спорту та мистецтв. Іноді формат проведення фестивалів небагато змінюється, і тоді це відображається у назві: «Танцювальна олімпіада», «Танцювальний табір», «Танцювальний освітній проект». Слід в окрему категорію відносити фестивалі-конкурси. Вони являють собою за масштабом фестиваль, але включають в себе і конкурсну програму.

У сучасних умовах роль конкурсних та фестивальних заходів набуває дуже важливе значення для колективів народної художньої творчості. Адже танцювальні фестивалі представляють собою яскраві і видовищні події

заходи, які можна використовувати в якості об'єкта привабливості для туристів та жителів міста. В першу чергу треба зрозуміти важливість такого завдання, як максимальне охоплення населення різних соціальних груп сучасного міста і села. Друга функція більше пов'язана з таким завданням, як пошук і розвиток талантів; тут важливо максимально забезпечити можливості творчого зростання і самореалізації найбільш обдарованим непрофесіоналам, здатним зробити вагомий внесок у художню скарбницю суспільства свого часу [1].

Україна є найбільшою за площею європейською державою, загальна площа якої становить 603 628 км², тобто 5,7 % території Європи і 0,44 % території суходолу світу і п'ятою за населенням (42 386 403 млн.), територією з глибокими етнокультурними тради-

ціями та унікальним історичним минулим, має значні перспективи щодо розвитку танцювальних фестивалів у різних регіонах країни.

З метою аналізу всеукраїнських фестивалів, в тому числі і танцювальних, нами оброб-

лена статистична інформація, що представлена на сайті Міністерства культури України [9].

Перейдемо до аналізу загальної кількості всеукраїнських фестивалів у регіональному розрізі (рис. 3).

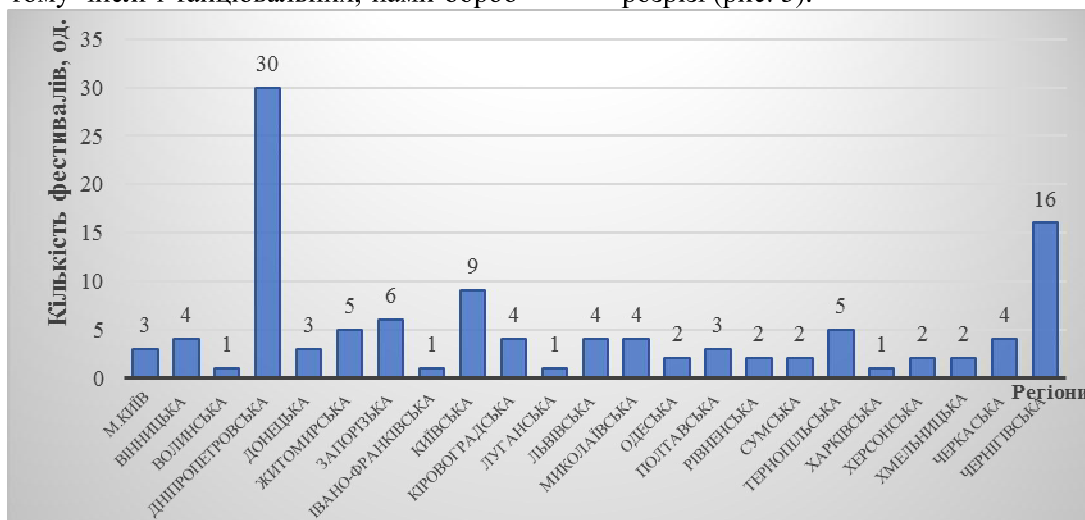

Рис. 3. Кількість всеукраїнських фестивалів, що були проведені у 2018 р. (складено авторами за даними [9])

Можемо стверджувати, що основні чинники, на які впливає проведення фестивалів у різних регіонах країни – це територія та її населення. Для проведення мистецького фестивалю необхідна певна прив'язка даного виду мистецтва до даної території. Літературні фестивалі, як правило, організовуються в місцях, пов'язаних з життям та діяльністю видатного письменника або в місцях, зображених у якомусь літературному витворі. Звичайні музичні фестивалі формуються переважно поблизу великих міст, зручних за розташуванням для його відвідувачів з налагодженою інфраструктурою і відповідною місцевістю. Музичні фестивалі класичної музики, формуються в місцях, пов'язаних з відомим композитором.

Танцювальні фестивалі влаштовують поблизу середніх або великих міст, зручних за розташуванням для учасників та відвідувачів з налагодженою інфраструктурою і місцем для виступів (сцена).

Гастрономічні фестивалі пов'язані з давніми традиціями збору врожаю на певній території, які зазвичай закінчувались веселими святкуваннями та вшануванням символів родючості.

Найменша кількість всеукраїнських фестивалів (від 1 до 3) проводиться у Волинській (1), Донецькій (3), Івано-Франківській (1), Луганській (1), Одеській (2), Полтавській (3), Рівненській (2), Сумській (2), Харківській (1), Херсонській (2) та Хмельницькій (2) областях і в м. Київ (3), їх кількість не перевищує трьох фестивалів за рік. Здебільшого це пов'язано з

такими проблемами, як нестача фінансування, недосконалість управлінської системи, відсутність професійних менеджерів, низький рівень туристської інфраструктури, недостатня розрекламованість фестивальних атракцій як за кордоном, так і в Україні. Адже Україна має глибокі етнокультурні традиції та унікальне історичне минуле, значні природні та культурні ресурси.

Трохи більше всеукраїнських фестивалів (від 4 до 9) проводяться у Вінницькій (4), Житомирській (5), Запорізькій (6), Київській (9), Кіровоградській (4), Львівській (4), Миколаївській (4), Тернопільській (5) та Черкаській (4) областях.

Найбільше всеукраїнських фестивалів проводяться лише в двох областях – Дніпропетровській (30) та Чернівецькій (16). Це може бути зумовлено тим, що Дніпропетровська область – не лише один з найбільш економічно розвинених регіонів України, а й регіон з багатим нематеріальним культурно-історичним різноманіттям, культурною і природною спадщиною, яка є безцінним надбанням, а Чернівецька область – один з найбільш привабливих регіонів України для масового відпочинку, в тому числі і проведенню фестивалів та туризму, завдяки вигідному географічному розташуванню, потужному історико-культурного потенціалу та проходженню міжнародного транспортного коридору.

Представлені всеукраїнські фестивалі мають різну тематику та оригінальну назву (рис. 4).

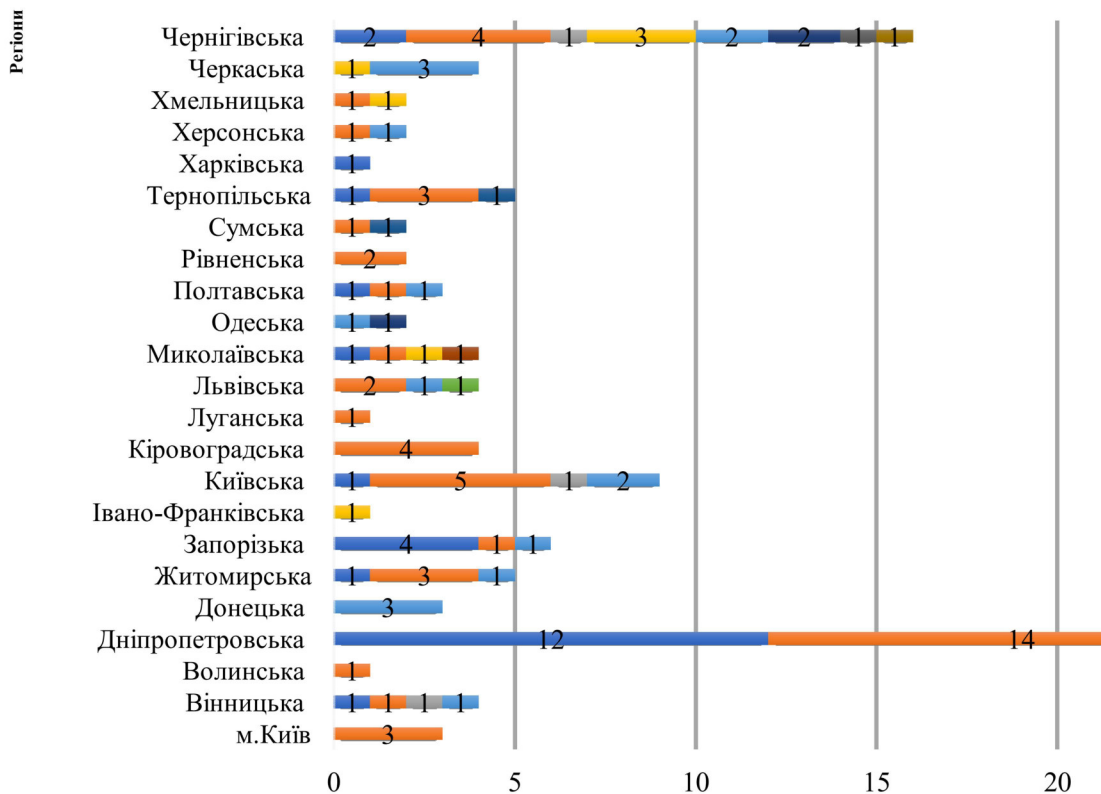

Рис. 4. Розподіл всеукраїнських фестивалів за тематикою (складено авторами за даними [9])

При розгляді всеукраїнських фестивалів за тематикою ми бачимо, що музичні фестивалі складають (43%), танцювальні фестивалі (22%), інші ж фестивалі мають різну тематику та представлені у невеликій кількості серед них історичні (3%), фестивалі народної творчості (16%), театральні фестивалі (8%), сільські фестивалі (2%), літературні (4%) та інші.

Перспективним напрямом розвитку фестивалів в Україні є наступні заходи: створення масових фестивальних заходів у формі карнавалу; проведення фестивалів історичної реконструкції; розробка нових фестивалів, заснованих на традиціях і звичаях українського народу; залучення іноземних інвестицій до проведення фестивальних заходів; підвищення рівня та укрупнення вже існуючих фестивалів; розробка тематичних фестивальних турів.

Унаочнене групування всеукраїнських фестивалів за кількістю проведених фестивалів та за тематикою подані на карті України (рис. 5).

В нашому дослідженні під танцювальними фестивалями ми розуміємо фестивалі, що є складовою художньої та соціально-значущої діяльності з метою вирішення завдань, які актуальні для молодіжної аудиторії: організація вільного часу, освоєння модних новинок, самореалізація молоді та активна життєва позиція.

На сьогоднішній день в Україні проводи-

ться велика кількість танцювальних фестивалів по різних стилях танців, вони вражають масовістю заходів, обміном танцювальним досвідом, проведенням майстер-класів від топових вітчизняних і закордонних танцюристів, танцювальні батли, що дозволяють виявити себе, показати свої емоції – все це важливо для молоді і залучає її.

За останні роки фестивальний рух в Україні розвивався досить динамічно.

Проведемо структурний аналіз всеукраїнських танцювальних фестивалів по регіонах України станом на 2017 рік. При аналізі статистичних даних нами було виділено 25 фестивалів, які представляють хореографічне мистецтво.

Необхідно зазначити, що всеукраїнські танцювальні фестивалі представлені не в усіх регіонах України, а лише у Вінницькій (1), Дніпропетровській (12), Житомирській (1), Запорізькій (4), Київській (1), Миколаївській (1), Полтавській (1), Тернопільській (1), Харківській (1), Чернігівській (2) областях, де вони проводяться. А в таких областях, як Волинська, Донецька, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Одеська, Рівненська, Сумська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська та м. Київ всеукраїнські танцювальні фестивалі не відбуваються.

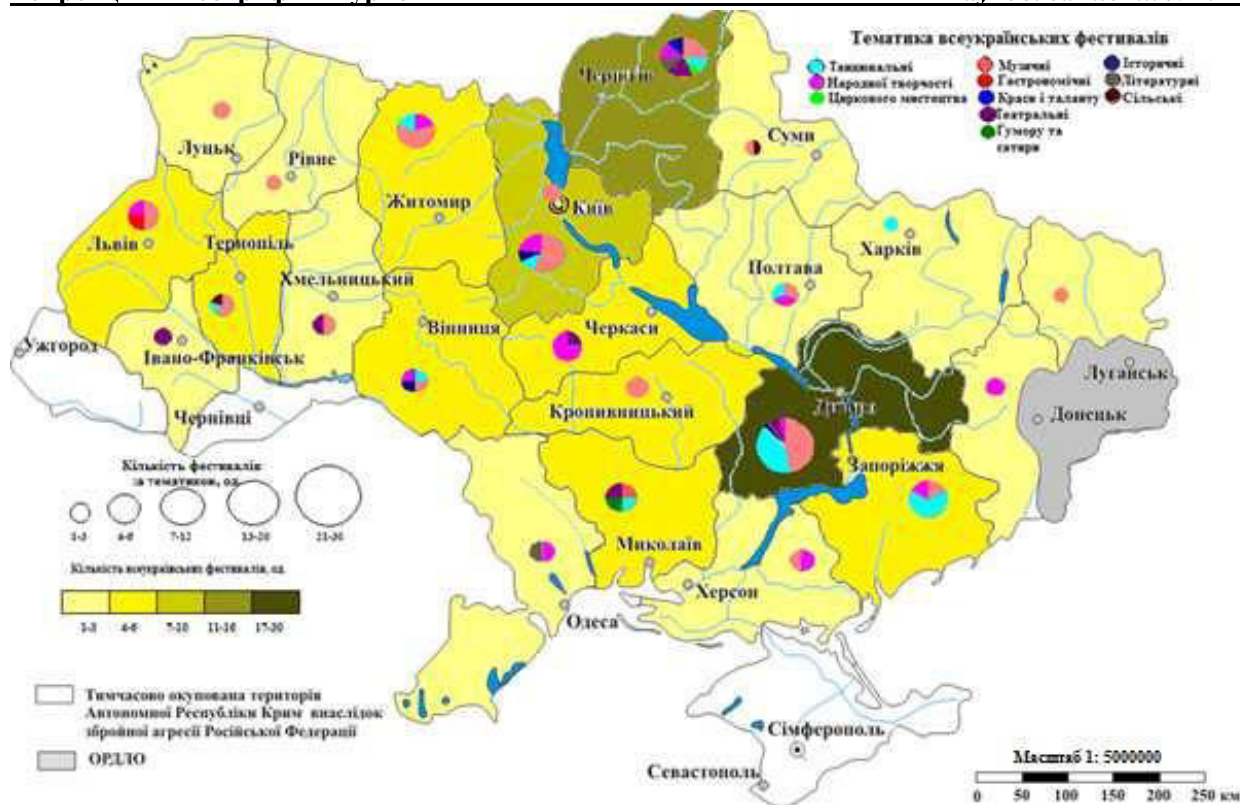

Рис. 5. Кількість та тематика всеукраїнських фестивалів за 2018 р. (складено авторами за даними [9])

Проаналізувавши всеукраїнські танцювальні фестивалі, можемо зробити висновок, що по одному фестивалю проводять у Вінницькій, Житомирській, Київській, Миколаївській, Полтавській, Тернопільській та Харківській областях. Два танцювальні фестивалі проводять у Чернігівській області, чотири в Запорізькій області і найбільше – дванадцять фестивалів – проводять у Дніпропетровській області.

За роком заснування танцювальні фестивалі поділяються на найстарші, які почали своє існування в 1991 р. в Тернопільській області. Наймолодшими фестивалями є фестивалі в Житомирській та Київській областях, які виникли у 2018 році.

За періодичністю проведення: у Вінницькій області фестиваль проводиться один раз на два роки, в Дніпропетровській одинадцять фестивалів проводяться щорічно і один – два рази на рік, у Запорізькій області три фестивалі проводяться щорічно і один – раз на два роки, в Київській області фестиваль проводиться щороку, в Миколаївській області один фестиваль проводиться щорічно та інший раз на два роки, в Полтавській області фестиваль проводиться щорічно, в Чернігівській області один фестиваль проводиться щорічно та інший два рази на рік, в Тернопільській області фестиваль проводиться щорічно, в Харківській області фестиваль проводиться один раз на два роки та

в Житомирській області фестиваль проводиться один раз на два роки.

Всі фестивалі відрізняються один від одного за віковими категоріями, кількістю учасників та колективів, які беруть участь у фестивалі.

У **Вінницькій області** проводиться Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Танцювальний оберіг». В конкурсі беруть участь 30 хореографічних колективів, близько 400 учасників закладів вищої освіти I-II рівня акредитації.

У **Дніпропетровській області** проходять 1) Всеукраїнський фестиваль хореографічних мистецтв «Танцююча осінь», у якому приймають участь 22 колективи, більше 500 учасників; 2) Всеукраїнський дитячий та юнацький фестиваль-конкурс хореографічного мистецтва «Танець скликає друзів (більше 40 колективів, близько 600 учасників); 3) Всеукраїнський фестиваль дитячо-юнацької творчості «Барви осені» (14 колективів, 200 учасників); 4) Всеукраїнський фестиваль дитячо-юнацької творчості «Разом з Миколаєм». У фестивалі приймають участь 25 колективів (350 учасників); 5) Всеукраїнський фестиваль дитячо-юнацької творчості «Березень! Канікули» (51 колектив, близько 550 учасників); 6) Всеукраїнський фестиваль хіп-хоп «Danse inside «BATTLE» (15 колективів, 180 учасників); 7) Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної творчості

«Барвистий віночок» (46 колективів, 350 учасників); 8) Всеукраїнський фестиваль конкурс «Осінь феєрія талантів» (34 колективи, 300 учасників); 9) Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Новорічна феєрія» (42 колективи, 370 учасників); 10) Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Весняна феєрія» (39 колективів, 290 учасників); 11) Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтва та творчості «Музика кохання» (35 колективів, 380 учасників); 12) Всеукраїнський багатожанровий фестиваль-конкурс «Коронація зірок» (44 колективи з 400 учасниками).

В **Житомирській області** представлено лише один фестиваль – Всеукраїнський фестиваль дитячої творчості «Диво Грайлики», в якому приймають участь 52 колективи із 450 учасниками.

В **Запорізькій області** проводиться чотири танцювальні фестивалі: 1) Всеукраїнський фестиваль-конкурс хореографічного мистецтва «Барвіста Хортиця» (56 колективів, близько 400 учасників); 2) Всеукраїнський фестиваль дитячої творчості «Топ-Топ» (37 колективів, 310 учасників); 3) Всеукраїнський козацький фестиваль «Покрова на Хортиці» (41 колектив, 440 учасників); 4) Всеукраїнський фестиваль талантів та дитячої творчості «Краса і гордість козацького краю» (30 колективів, 350 учасників).

У **Київській області** проводиться фестиваль «Україна. Вишгород-2017. Дельфійські ігри» (63 колективи, близько 500 учасників).

Миколаївська область представлена Всеукраїнським фестивалем-конкурсом хореографічного мистецтва «Миколаївські зорі» (100 колективів, 800 учасників).

У **Полтавській області** проходить Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтв «Зірковий час», у якому беруть участь 87 колективів та близько 520 учасників.

На території **Тернопільської області** відбувається Всеукраїнський фестиваль лемківської культури «Дзвони Лемківщини» (35 колективів, 340 учасників).

Харківська область представлена Всеукраїнським фестивалем-конкурсом хореографічного мистецтва «ТОЛОКА» (57 колективів, 550 учасників).

В **Чернігівській області** проводять два танцювальні фестивалі. Перший – це Всеукраїнський фестиваль-конкурс «DAS-FEST», в якому приймають участь близько 76 колективів та близько 600 учасників. Другий – Всеукраїнський хореографічний фестиваль «Нове покоління» (93 колективи, 790 учасників).

Розглянувши всеукраїнські танцювальні

фестивалі, ми бачимо, що їх кількість невелика, зважаючи на значний культурний потенціал України. Тож ці фестивалі потребують фінансування з боку держави та подальшого розвитку, для зацікавлення людей у відвідуванні і участі в них.

Висновки. Фестивалі, як музичні свята, почали проводитись наприкінці XVIII ст. у Німеччині, потім їх стали організовувати і в інших країнах. У XX ст. широко поширились міжнародні фестивалі. Починаючи з 1947 року велику роль у справі боротьби за мир, розвитку та укріпленню культурних зв'язків між народами відігравали Всесвітні Фестивалі молоді та студентів, що проводились раз на два роки за ініціативою Всесвітньої федерації демократичної молоді та міжнародного союзу студентів.

Головна відмінність хореографічних конкурсів від фестивалів полягає у тому, що фестивалі не мають конкурсної основи. Танцювальні фестивалі діляться за типами танців можна розділити на певні види. Нами здійснена спроба виділення кількох основних критеріїв, за якими можна відокремлювати і розрізняти танцювальні фестивалі, а також порівнювати їх з хореографічними конкурсами. Проаналізовано поширення танцювальних фестивалів по Україні у розрізі областей.

З'ясовано, що найменша кількість всеукраїнських фестивалів (від 1 до 3) проводиться у Волинській (1), Донецькій (3), Івано-Франківській (1), Луганській (1), Одеській (2), Полтавській (3), Рівненській (2), Сумській (2), Харківській (1), Херсонській (2) та Хмельницькій (2) областях і в м. Київ (3), їх кількість не перевищує трьох фестивалів за рік. Здебільшого це пов'язано з такими проблемами, як нестача фінансування, недосконалість управлінської системи, відсутність професійних менеджерів, низький рівень туристської інфраструктури, недостатня розрекламованість фестивалівних атракцій як за кордоном, так і в Україні. Адже Україна має глибокі етнокультурні традиції та унікальне історичне минуле, значні природні та культурні ресурси.

Трохи більше всеукраїнських фестивалів (від 4 до 9) проводяться у Вінницькій (4), Житомирській (5), Запорізькій (6), Київській (9), Кіровоградській (4), Львівській (4), Миколаївській (4), Тернопільській (5) та Черкаській (4) областях.

Найбільше всеукраїнських фестивалів проводяться лише в двох областях – Дніпропетровській (30) та Чернігівській (16). Це може бути зумовлено тим, що Дніпропетровська область – не лише один з найбільш економічно

розвинених регіонів України, а й регіон з багатим нематеріальним культурно-історичним різноманіттям, культурною і природною спадщиною, яка є безцінним надбанням, а Чернігівська область – один з найбільш привабливих регіонів України для масового відпочинку, в тому числі і проведенню фестивалів та туризму, завдяки вигідному географічному розташуванню, потужному історико-культурному потенціалу та проходженню міжнародного транспортного коридору.

При розгляді всеукраїнських фестивалів за тематикою ми бачимо, що музичні фестивалі складають (43%), танцювальні фестивалі – (22%), інші ж фестивалі мають різну тематику та представлені у невеликій кількості. Серед них історичні (3%), фестивалі народної творчості (16%), театральні фестивалі (8%), сільські фестивалі (2%), літературні (4%) та інші.

При аналізі статистичних даних нами було виділено 25 фестивалів, які представляють хореографічне мистецтво.

Необхідно зазначити, що всеукраїнські танцювальні фестивалі представлені не в усіх регіонах України, а лише у Вінницькій (1), Дніпропетровській (12), Житомирській (1), Запорізькій (4), Київській (1), Миколаївській (1), Полтавській (1), Тернопільській (1), Харківській (1), Чернігівській (2) областях, де вони

проводяться. А в таких областях, як Волинська, Донецька, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Одеська, Рівненська, Сумська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська та м. Київ, всеукраїнські танцювальні фестивалі не відбуваються.

Проаналізувавши всеукраїнські танцювальні фестивалі, ми можемо зробити висновок, що по одному фестивалю проводять у Вінницькій, Житомирській, Київській, Миколаївській, Полтавській, Тернопільській та Харківській областях. Два танцювальні фестивалі проводять в Чернігівській області, чотири в Запорізькій області і найбільше – дванадцять фестивалів проводять в Дніпропетровській області.

За роком заснування танцювальні фестивалі поділяються на найстарші які почали своє існування в 1991 р. в Тернопільській області. Наймолодшими фестивалями є фестивалі в Житомирській та Київській областях, які виникли в 2018 році.

Розглянувши всеукраїнські танцювальні фестивалі, ми бачимо, що їх кількість невелика, зважаючи на значний культурний потенціал України. Тож ці фестивалі потребують фінансування з боку держави та подальшого розвитку, для зацікавлення людей у відвідуванні і участі в них.

Література:

1. Бабкин О. В. Специальные виды туризма: Учебное пособие. – Ростов-на-Дону: Советский спорт, 2008. – 117 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. – 212 с.
3. Бейдик О. О., Гончарук А. О. Розвиток культурно-розважального туризму в Україні (на прикладі фестивального туризму) [Електронний ресурс] // Географія та туризм. – 2010. – Вип. 8. – С. 45-49. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2010_8_12.
4. Бойко А. Б. Специфіка організації змагальних заходів у хореографії [Електронний ресурс]. – Львов-2013 р. – ЛДУ Фізичної Культури Кафедра хореографії. – Режим доступу: http://3w.ldufk.edu.ua/files/kafedry/kaf_khoreohrafii/orhaniz_i_rezhysura_sport_masovykh_khoreohr_zakhodiv/lek/1.pdf.
5. Вершковський Е. В. Режисур масових видовищ / Е. В. Вершковський. – Л.: Просвіта, 1977. – 120 с.
6. Генкин Д. М. Масові свята / Д. М. Генкин. – М.: Просвіта, 1976. – 202 с.
7. Зайцев В. П. Режисур естради та масових видовищ / В. П. Зайцев. – К.: Дакор, 2006. – 252 с.
8. Медвідь Л. І. Фестивальний туризм Закарпаття: сучасний стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Л. І. Медвідь // Науковий вісник Чернівецького університету. – Режим доступу: http://collectedpapers.com.ua/wpcontent/uploads/2013/12/614_615_019_Medvid.pdf.
9. Офіційний сайт Міністерства культури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://195.78.68.75/mcu/control/uk/publish/article?art_id=245266929&cat_id=244970308
10. Топорницька М. Я. Територіальна організація та перспективи розвитку етнофестивального туризму у Львівській області [Електронний ресурс] / М. Я. Топорницька // Географія та туризм. – 2012. – Вип. 21. – С. 89-96. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2012_21_16.

References:

1. Babkyn O. V. Spetsyalnye vydy turyzma: Uchebnoe posobyie / O. V. Babkyn. – Rostov-na-Donu: Sovetskyi sport, 2008. – 117s.
2. Beidyk O. O. Rekreatsiino-turystski resursy Ukrainy: metodolohiia ta metodyka analizu, terminolohiia, raionuvannia / O. O. Beidyk. – K.: Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr «Kyivskiy universytet», 2001. – 212 s.
3. Beidyk O. O. Rozvytok kulturno-rozvezhalnogo turyzmu v Ukraini (na prykladi festyvalnogo turyzmu) [Elektronnyi resurs] / O. O. Beidyk, A. O. Honcharuk // Neohrafiia ta turyzm. – 2010. – Vyp. 8. – S. 45-49. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2010_8_12.
4. Boiko A. B. Spetsyfika orhanizatsii zmahalnykh zakhodiv u khoreohrafii [Elektronnyi resurs] / A. B. Boiko // Lvov-2013 r. – LDU Fyzychnoi Kultury Kafedra khoreohrafii. – Rezhym dostupu: http://3w.ldufk.edu.ua/files/kafedry/kaf_khoreohrafii/orhaniz_i_rezhysura_sport_masovykh_khoreohr_zakhodiv/lek/1.pdf.
5. Verzhkovskiy E. V. Rezhysura masovykh vydovysch / E. V. Verzhkovskiy. – L.: Prosvita, 1977. – 120 s.
6. Henkyn D. M. Masovi sviata / D. M. Henkyn. – M.: Prosvita, 1976. – 202 s.
7. Zaitsev V. P. Rezhysura estrady ta masovykh vydovysch / V. P. Zaitsev. – K.: Dakor, 2006. – 252 s.

8. Medvid L. I. Festyvalnyi turizm Zakarpattia: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku [Elektronnyi resurs] / L. I. Medvid // Naukovyi visnyk Chernivets'koho universytetu. – Rezhym dostupu: http://collectedpapers.com.ua/wpcontent/uploads/2013/12/614_615_019_Medvid.pdf.
9. http://collectedpapers.com.ua/wpcontent/uploads/2013/12/614_615_019_Medvid.pdf.
10. Ofitsiynyi sait Ministerstva kultury Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://195.78.68.75/mcu/control/uk/publish/article?art_id=245266929&cat_id=244970308
11. Topornytska M. I. Terytorialna orhanizatsiia ta perspektyvy rozvytku etnofestyvalnoho turizmu u Lvivskii oblasti [Elektronnyi resurs] / M. I. Topornytska // Neohrafiia ta turizm. – 2012. – Vyp. 21. – S. 89-96. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2012_21_16.

Аннотация:

Наталья ГОРОЖАНКИНА, Зоя БОЙКО, Константин ГОРБ. ТАНЦЕВАЛЬНЫЕ ФЕСТИВАЛИ УКРАИНЫ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМА

Раскрыта сущность понятий «фестивальный туризм», «фестиваль», «танцевальный фестиваль», особенности и пространственные аспекты их функционирования. Проанализированы вопросы фестивалей в современных научных исследованиях. Наведена история возникновения и развития фестивалей. Разработана классификация танцевальных фестивалей, которая имеет целью установить общие принципы и закономерности их типов в зависимости от определенных факторов. Осуществлен пространственный анализ количества и тематики всеукраинских фестивалей. Представлена характеристика регионального распределения всеукраинских танцевальных фестивалей по годам основания, периодичности проведения, названиям фестивалей, количеству коллективов и участников. При рассмотрении всеукраинских фестивалей по тематике установлено, музыкальные фестивали составляют (43%), танцевальные фестивали (22%), другие же фестивали имеют разную тематику и представлены в небольшом количестве среди них исторические (3%), фестивали народного творчества (16%), театральные фестивали (8%), сельские фестивали (2%), литературные (4%) и другие. Установлено, что всеукраинские танцевальные фестивали представлены не во всех регионах Украины, а только в Винницкой (1 ед.), Днепропетровской (12), Житомирской (1), Запорожской (4), Киевской (1), Николаевской (1), Полтавской (1), Тернопольской (1), Харьковской (1), Черниговской (2) областях они проводятся.

Ключевые слова: фестивальный туризм, фестиваль, танцевальный фестиваль, регионы Украины.

Abstract:

Nataliya HOROZHANKINA, Zoya BOYKO, Konstantyn HORB. DANCING FESTIVALS OF UKRAINE AS A COMPOSITION OF FESTIVAL TOURISM

The essence of the concepts "festival tourism", "festival", "dance festival", features and spatial aspects of their functioning are disclosed. Issues of festivals in modern scientific research are analyzed. The history of the emergence and development of festivals induced. A classification of dance festivals has been developed, which aims to establish general principles and patterns of their types depending on certain factors. It has been found that choreographic festivals are not always present in their pure form; they can enter the program of festivals of arts, festivals of creativity, festivals of friendship, sports and arts. Spatial analysis of the number and themes of all-Ukrainian festivals carried out. It is established that dance festivals are arranged near medium or large cities, convenient for the location for participants and visitors with well-established infrastructure and place for performances.

The characteristic of the regional distribution of the All-Ukrainian dance festivals by year of foundation, frequency, festival names, number of teams and participants is presented.

The smallest number of all-Ukrainian festivals (from 1 to 3) is held in Volyn (1), Donetsk (3), Ivano-Frankivsk (1), Lugansk (1), Odessa (2), Poltava (3), Rivne (2), Sumy (2), Kharkiv (1), Kherson (2) and Khmelnytsky (2) regions and in Kyiv (3), their number does not exceed three festivals per year. This is due to such problems as lack of funding, imperfection of the management system, lack of professional managers, low level of tourist infrastructure and lack of promotion of festival attractions both abroad and in Ukraine.

A little more than all-Ukrainian festivals (from 4 to 9) are held in Vinnitsa (4), Zhytomyr (5), Zaporizhia (6), Kyiv (9), Kirovograd (4), Lviv (4), Mykolaiv (4), Ternopil (5) and Cherkasy (4) regions.

The largest number of all-Ukrainian festivals are held in only two regions of Ukraine - Dnipropetrovsk (30) and Chernihiv (16). This may be due to the fact that the Dnipropetrovsk region is not only one of the most economically developed regions of Ukraine but also a region with rich intangible cultural and historical diversity, a cultural and natural heritage that is invaluable, and the Chernihiv region is one of the most attractive regions of Ukraine for mass recreation including festivals and tourism.

When considering all-Ukrainian festivals on the subject set, music festivals make up (43%), dance festivals (22%), others have different themes and are represented in small numbers among them historical (3%), folk art festivals (16%), theater festivals (8%), rural festivals (2%), literary (4%) and others.

In the analysis of statistical data, we have identified 25 festivals that represent choreographic art.

It was established that all-Ukrainian dance festivals are not presented in all regions of Ukraine, but only in Vinnytsia (1 unit), Dnipropetrovsk (12), Zhytomyr (1), Zaporizhia (4), Kyiv (1), Mykolayiv (1), Poltava (1), Ternopil (1), Kharkiv (1), Chernihiv (2) regions, they are held.

During the year of foundation, dance festivals are divided into the oldest ones that began their existence in 1991 in the Ternopil region. The youngest festivals are festivals in Zhytomyr and Kyiv regions, which arose in 2017.

Keywords: festival tourism, festival, dance festival, regions of Ukraine.

Надійшла 12.04.2019 р.